



Nacionalni program
ranog otkrivanja
raka dojke.

Što je Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke?

Nacionalnim programom ranog otkrivanja raka dojke obuhvaćene su sve žene u RH u dobi od 50 do 69 godina. U okviru programa žene mogu obaviti mamografski pregled dojki svake dvije godine, a poziv putem pisma dobiju na kućnu adresu.

Cilj ovakvog organiziranog probira je smanjiti smrtnost od raka dojke za 25% do 30% te otkriti rak dojke u početnom stadiju kada su šanse za preživljenje najviše.

Odazivi se na besplatni mamografski pregled, jer ako se rano otkrije, mogućnost izlječenja raka dojke veća je od 90%.

Nazovi

0800 85 86

Bjelovarsko-bilogorska 0800 200 156
Matice Hrvatske 15, 43000 Bjelovar

Brodsko-posavska županija 0800 200 164
Vladimira Nazora 2A, 35000 Slavonski Brod

Dubrovačko-neretvanska županija 0800 345 066
Dr. Ante Šercera 4a, 20001 Dubrovnik, p.p. 58

Istarska županija 0800 202 000
Nazorova 23, 52100 Pula

Karlovačka županija 0800 200 162
Dr. Vlatka Mačeka 48, 47000 Karlovac

Koprivničko-križevačka županija 0800 200 161
Trg Tomislava dr. Bardeka 10/10, 48000 Koprivnica

Krapinsko-zagorska županija 0800 200 127
Zivtov trg 3, 49210 Zabok

Ličko-senjska županija 0800 200 081
Senjskih žrtava 2, 53000 Gospić

Međimurska županija 0800 200 080
Ivana Gorana Kovačića 1E, 40000 Čakovec

Osječko-baranjska županija 0800 200 158
Franje Krežme 1, 31000 Osijek

Požeško-slavonska županija 0800 303 034
Županijska 9, 34000 Požega

Primorsko-goranska županija 0800 200 041
Krešimirova ulica 52A, 51000 Rijeka

Sisačko-moslavačka županija 0800 200 159
Ulica Kralja Tomislava 1, 44000 Sisak

Splitsko-dalmatinska županija 0800 600 707
Vukovarska 46, 21000 Split

Šibensko-kninska županija 0800 200 301
Matije Gupca 74, 22000 Šibenik

Varaždinska županija 0800 200 163
Meštrovićeva bb, 42000 Varaždin

Virovitičko-podravska županija 0800 303 033
Gajeva 21, 33000 Virovitica

Vukovarsko-srijemska županija 0800 999 902
Zvonarska 57, 32100 Vinkovci

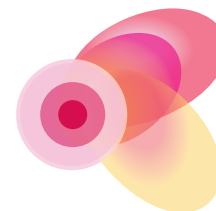
Zadarska županija 0800 200 157
Ul. Ljudevita Posavskog 7, 23000 Zadar

Grad Zagreb 0800 200 166
Mirogojska cesta 16, 10000 Zagreb

Zagrebačka županija 0800 200 184
Mokrička 54, 10290 Zaprešić



A što je tebi
dragocjeno?



Nacionalni program
ranog otkrivanja
raka dojke.



www.zdravlje.hr



www.hzjz.hr



www.hzzo.hr

Što je rak dojke?

Rak dojke je zloćudna bolest koja nastaje kad normalne žljezdane stanice dojke promijene svoja svojstva te počnu nekontrolirano rasti, umnožavati se i uništavati okolno zdravo tkivo. Takve promijenjene stanice mogu potom otići u limfne i/ili krvne žile te tako proširiti bolest u druge dijelove tijela.

Rak dojke najčešće je sijelo raka u žena i važan javnozdravstveni problem. U Republici Hrvatskoj od raka dojke godišnje oboli oko 3000 novih žena, a umire njih 700. Rak dojke je treći maligni uzrok smrti u žena, nakon raka pluća i kolorektalnog raka. Svakoj desetoj ženi u Republici Hrvatskoj prijete rak dojke, a za očekivati je daljnji trend porasta broja oboljelih.

Tko može dobiti rak dojke?

Od raka dojke najčešće obolijevaju žene iznad pedesete godine života, ali mogu oboljeti i mlađe žene u četrdesetim, tridesetim i dvadesetim godinama. Muškarci također mogu oboljeti od raka dojke, ali puno rjeđe nego žene. Jedan posto svih zabilježenih slučajeva raka dojke zabilježeno je kod muškog spola.

Koji su uzroci i rizični čimbenici za nastanak raka dojke?

Mnoge epidemiološke studije pokazuju da postoji više poznatih rizičnih čimbenika koji su nedvojbeno povezani s nastankom raka dojke.

Najznačajniji rizični čimbenici koji povećavaju rizik nastanka raka dojke su:

- starija dob,
- genetska predispozicija za rak dojke,
- prva menstruacija prije 12. godine života,
- menopauza nakon 50. godine života,
- nerađanje ili rađanje poslije 30. godine života,

- uzimanje hormonske nadomjesne terapije,
- gusto tkivo dojke,
- pojavnost raka dojke i/ili raka jajnika kod bližih srodnika,
- prethodna bolest dojke.

Povećan rizik za rak dojke vezan je uz određene životne navike i stil života koji se smatraju nezdravim:

- nezdrava prehrana (visok udio masnoća u hrani),
- pretilost,
- povećana konzumacija alkohola,
- pušenje,
- fizička neaktivnost,
- izloženost radioaktivnom zračenju.

Što je samopregled dojki?

Samopregled dojki je postupak koji ženi omogućuje da sama pregleda svoje grudi. Najbolje je da žena obavi pregled tjedan ili dva nakon početka mjesečnice, a ako žena nema više mjesečnicu najbolje je odrediti jedan dan u mjesecu kada će to učiniti.

Prilikom samopregleda posebnu pozornost treba obratiti na sljedeće znakove: otkrivanje kvržice pri pipu, zadebljanje u dojci, povećanje jedne dojke, bilo kakve promjene na koži bradavica i dojki, iscjedak iz bradavice, bolovi u dojci, promjene u pazušnoj jami.

Ako žena uoči bilo koji od navedenih simptoma, obavezno se treba obratiti liječniku.



Kada treba napraviti mamografiju i uzv dojki?

Mamografija je rendgenski pregled dojki kojim se otkrivaju tumori i druge promjene dojke koje su premalene da bi se mogle napipati. Dokazano je da mamografija bilježi promjene na dojci oko dvije godine ranije od kliničkog pregleda zasnovanog na pojavi simptoma ili opipljive kvržice.

Mamografija se kod žena s mjesečnicom obavlja u razdoblju od petog do desetog dana ciklusa, brojeći od prvog dana zadnje mjesečnice.

Iako je mamografija izuzetno vrijedna i nezamjenjiva pretraga u otkrivanju i najmanjih karcinoma, treba naglasiti da se mamografijom ne može prikazati 15-20% karcinoma dojki, posebno kad se radi o dojkama s gustom žljezdanom strukturom.

Prvu mamografiju svaka žena treba napraviti između 38. i 40. godine života te zatim jednom godišnje ili jednom u dvije godine. Kod žena s pojavnošću raka dojke u bližih srodnika i nasljednog raka dojke, preporuča se ranije započinjanje redovitih pregleda.

Ultrazvuk, uz mamografiju, znatno povećava točnost dijagnosticiranja dobroćudnih i zloćudnih bolesti dojke. Metoda je izbora za prikaz dojki u žena mlađe životne dobi te bitna pomoćna metoda koja se nastavlja na mamografiju.

U žena mlađih od 40 godina, mamografija se u pravilu ne preporuča kao rutinska pretraga. U ovoj dobnoj skupini može se jednom godišnje učiniti ultrazvučni pregled dojki. Međutim, u žena u kojih postoji sumnja na neku zloćudnu pojavu u dojci, mamografiju ipak valja učiniti, unatoč mlađoj životnoj dobi.